

ationer, hvor politiet modtager oplysninger fra personer, der ønsker at være anonyme, at det i givet fald klart og utvetydigt skal fremgå af rapporten, hvorvidt politiet er bekendt med den pågældendes identitet eller ej. En kopi af meddelelsen vedlægges. (Ikke optrykt her).

Ifølge retsplejelovens § 745 har sigtedes forsvarende under efterforskningen adgang til at gøre sig bekendt med det materiale, politiet har tilvejebragt, ligesom forsvareren normalt har ret til at få udleveret genpart af sagens dokumenter. Forsvareren må derimod ikke uden politiets samtykke overlevere genpart af sagens dokumenter til den sigtede, men kan som udgangspunkt frit orientere sigtede om materialets indhold eller forevise materialet for sigtede. Hvis den meddeler, der ønsker at være anonym, har oplyst sit navn til politiet, vil navnet på den måde eventuelt kunne blive videregivet.

Hvis hensynet til tredjemand undtagelsesvis gør det påkrævet, kan politiet imidlertid i medfør af § 745, stk. 4, give forsvareren pålæg om ikke at videregive bestemte oplysninger. Dette kan f.eks. være tilfældet, hvor en anmelder eller meddeler ønsker at være anonym. Politiets pålæg i henhold til § 745, stk. 4, kan indbringes for retten. Pålægget kan udstrækkes, indtil tiltalte har afgivet forklaring under domsforhandlingen.

Politiet har ikke mulighed for at hemmeligholde en meddelers identitet, hvis meddeleren skal vidne i retten under en eventuel senere straffesag. Dette følger af det forbud mod anonyme vidner, der blev indsat i retsplejeloven ved lov nr. 321 af 4. juni 1986.

Det er fortsat Justitsministeriets opfattelse, at en ordning, hvorefter vidneforklaringer kan afgives anonymt i retten, ville indebære en retssikkerhedsmæssigt meget betænkelig svækkelse af tiltaltes forsvar. På samme måde ville Justitsministeriet finde det betænkeligt at indføre en ordning, hvorefter politiet generelt kan garantere meddelere anonymitet. Dette ville indebære, at forsvareren i en situation, hvor politiets efterforskning bygger på oplysninger fra en person, hvis identitet politiet kender, er afskåret fra at få oplyst navnet på meddeleren og eventuelt indkalde den pågældende som vidne under domsforhandlingen. Som nævnt er det efter den gældende retstilstand ikke udelukket, at politiet igangsætter en efterforskning på grundlag af en anonym henvendelse.

Inden for de senere år, er der i øvrigt taget en række initiativer med henblik på forbedret vidnebeskyttelse.

I forlængelse af en handlingsplan om organiseret kriminalitet og rockerkriminalitet, som blev afgivet af en arbejdsgruppe under Justitsministeriet i 1995, er der således ved lov nr. 411 af 10. juni 1997 (Styrkelse af politiets efterforskningsmuligheder) gennemført mulighed for udelukkelse af bandemedlemmer fra retsmøder, tidlig indenretlig afhøring af vidner og udvidet kriminalisering af trusler mv. mod vidner.

Endvidere er der ved lov nr. 349 af 23. maj 1997 (Styrkelse af retsstillingen for ofre for forbrydelser) taget en række initiativer af betydning for vidner, som samtidig er ofre.

I efteråret 1997 nedsatte Justitsministeriet desuden en arbejdsgruppe om vidnebeskyttelse bestående af repræsentanter for Justitsministeriet, anklagemyndigheden, politiet og politiets organisationer. Formålet med nedsættelsen af arbejdsgruppen var nøje at overveje, om der kunne gøres mere for de personer, der føler sig utrygge ved at skulle afgive vidneforklaring. Arbejdsgruppen afgav sin rapport i juli 1998.

Det fremgik af arbejdsgruppens rapport, at der allerede på daværende tidspunkt bestod en lang række muligheder for vidnebeskyttelse, og at disse muligheder rent faktisk blev anvendt af myndighederne.

Det var imidlertid arbejdsgruppens opfattelse, at der på nogle enkelte – men væsentlige – punkter kunne være behov for nye regler og initiativer.

På baggrund af arbejdsgruppens rapport, fremsatte Justitsministeriet i 1999 et forslag til lov om ændring af retsplejeloven og straffeloven (Varetægtsfængsling i isolation, varetægtsfængsling under domsforhandlingen, vidnebeskyttelse mv.), jf. nu lov nr. 428 af 31. maj 2000. Der henvises til pkt. 4.2. i de almindelige bemærkninger til lovforslag nr. L 14 af 6. oktober 1999, hvor arbejdsgruppens forslag til initiativer mv. er beskrevet.

Ved lovændringen er der indført mulighed for, at retten *forud for domsforhandlingen* i en straffesag kan træffe afgørelse om dørlukning, navneforbud, og beslutning om at tiltalte skal forlade retslokalet, medens et vidne afgiver forklaring.

På baggrund af arbejdsgruppens anbefalinger, har Justitsministeriet endvidere igangsat en række administrative initiativer bl.a. med henblik på at sikre en udvidet adressebeskyttelse for